

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

KALEVAGATAN 6 - HELSINGFORS 10
Telefon (växel) 642511 Postgiro 120811
Affärsbankerna Andelskassorna Sparbankerna konto 5041

Cirkulär nr 16/74

12.9.1974

Till arbetspensionsanstalterna

Ärende: riskurvalsdirektiv

Pensionsskyddscentralens styrelse har vid sitt sammanträde 11.9.1974 företagit vissa ändringar i gällande riskurvalsdirektiv. De viktigaste ändringarna gäller fall, då läkarintyg alltid avfordras den som skall försäkras, och berör en höjning av den nedre gränsen från 5 000 till 12 000 mark för det årliga beloppet för sådan invalid- och änkepension, som går över det obligatoriska minimiskyddet, samt fall, då försäkring skall förvägras, och berör en höjning av den nedre gränsen från 3 förhöjningsklassen till klasserna ovanför denna för familjepensionernas del. Dessutom har i direktiven gjorts vissa formella ändringar och förtydliganden. Riskurvalsdirektiven jämte däri företagna ändringar ingår i medföljande bilaga.

Riskurvalsdirektiven skall i tillämpliga delar följas även vid anordnandet av i LFÖPL och FÖPL avsedda tilläggsförmåner. Till pensionsanstalterna har med Pensionsskyddscentralens cirkulär 2/70 sänts direktiv för riskurval beträffande företagarna. Dessa direktiv skall fortfarande tillämpas, likväl med iakttagande av ändringarna i tillämpliga delar i riskurvalsdirektiven för APL:s del.

Riskurvalsdirektiven har likaså i tillämpliga delar följts i de fall, då företagare, som befriats från försäkringsskyldighet, har ansökt om inträde i kretsen för lagen om pension för företagare. Enligt Pensionsskyddscentralens styrelsebeslut skall riskurvalsdirektiven i dessa fall tillämpas till denna del i sin tidigare form, dvs. om företagarens årliga pensionsbelopp överstiger 5 000 mk, krävs alltid läkarintyg, och i övriga fall hälsodeklaration. En mall för den hälsodekla-

ration, som behövs vid riskurvalet har tillställts pensionsanstalterna som bilaga till cirkulär 2/70. Pensionsanstalterna kan beställa dessa blanketter från Pensionskyddscentralen.

Medelst de riskurvalsdirektiv, som bilagts detta cirkulär, upphävs de riskurvalsdirektiv, som tillställts pensionsanstalterna som bilaga till cirkulär 10/67.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Alpo Mustonen

Lauri Koivusalo

Riskurval

Invalidpension enligt lagen om pension för arbetstagare är inte avsedd att beviljas sådan arbetstagare, som tillträde ett arbete först då det är helt uppenbart, att han inom kort kommer att bli arbetsoförmögen. För undvikande av sådana fall ingår i lagen om pension för arbetstagare ett specialstadgande (4 mom. 4 § APL). Försäkringsvillkoren för frivilliga tilläggs pensionsförmåner innehåller motsvarande bestämmelser (15 § och 16 § b-punkten), medelst vilka arbetstagare kan förvägras tilläggs pension.

I allmänhet är dessa begränsningsföreskrifter tillräckliga. Till kretsen för frivilliga tilläggsförmåner kan likväl anslutas sådana fåtaliga persongrupper, beträffande vilka skäl föreligger för pensionsanstalten att förrätta riskurval. Avsikten med riskurvalet är att redan från första början från försäkringen utestänga sådana arbetstagare, som kan anses vara mycket ofördelaktiga risker. Som en sådan ofördelaktig risk skall åtminstone anses sådan person, som vid försäkringsavtalets ingående inte förmår utföra sitt arbetsavtalsenliga arbete.

Riskurval kommer i fråga vid ingående av försäkringsavtal, vid antagande av sådan ändring i avtalet som ökar risken, samt ifall senare anslutning till försäkringen är frivillig, vid anslutning av nya försäkrade till försäkringen. Urval får däremot inte förrättas, när försäkrads pensionsförmåner ökas i enlighet med avtalet utan att detta ändras. Vid riskurval är storleken av den grupp, som anmäls för anslutning till försäkringen, av avgörande betydelse. Vid bestämmandet av en grupp storlek iakttas följande principer:

- Beträffande familjepension bestäms gruppens storlek av antalet familjepensionsförsäkrade män.
- Vid utvidgning av försäkring räknas till gruppen såväl de tidigare försäkrade som de nya försäkrade, som därvid inträder i försäkringen.

- Särskilda försäkringsavtal, som berör samma koncern eller företag, betraktas vid riskurvalet som ett enda avtal, ifall de skilda avtalen till sin innebörd är likadana.

Förrättande av riskurval

Riskurval förrättas i nedan uppräknade fall, varvid den som skall försäkras avfordras antingen hälsodeklaration eller läkarintyg. Från Pensionsskyddscentralen anskaffas även alltid utredning om, huruvida den person, som skall försäkras, tidigare sökt eller fått i arbetspensionslagarna eller i folkpensionslagen avsedd invalidpension.

1. Hälsodeklaration fordras i följande fall:

a. Anslutningen till försäkringen är obligatorisk

Då försäkringsavtal ingås eller ändras, ifall den för anslutning till försäkringen anmälda persongruppen består av 1-4 personer, likväl inte då person senare i enlighet med avtalet ansluts till försäkringen.

b. Anslutningen till försäkringen är frivillig

Deltagandeproportionen är minst 75 %, såsom i a-punkten.

Deltagandeproportionen är under 75 %, när den för anslutning till försäkringen anmälda persongruppen består av 1-9 personer.

2. Läkarintyg fordras utöver hälsodeklaration alltid av den som skall försäkras, om det årliga beloppet för den invalid- eller änkepension, som går över det obligatoriska minimiskyddet, för den som skall försäkras är 12 000 mark eller mera.

Av de första uppgifterna kan framgå omständigheter, som påkallar anskaffande av kompletterande uppgifter om ifrågavarande persons tidigare hälsotillstånd eller nuvarande tillstånd. Härvid kommer ifråga förfrågan till den, som skall försäkras, till läkare, sjukhus, annan pensionsanstalt eller annat försäkringsbolag osv. eller anmodan om hälsodeklaration, läkarutlåtande eller specialundersökning rörande ifrågavarande person.

A V G Ö R A N D E T

För enskild person, som skall försäkras, kan pensionsförsäkringen antingen beviljas som normal försäkring eller helt och hållet förvägras. De skärpningar, premieförhöjningar och begränsande villkor, som används i individuella försäkringar, tillämpas således inte.

För gränsdragningen mellan försäkring, som kan beviljas, och försäkring, som skall förvägras, följs de anvisningar, som på försäkringsmedicinska grunder uppgjorts för liv- och invaliditetsförsäkringar, och som innehåller de vanligaste i praktiken förekommande fallen.

Försäkring skall förvägras åtminstone i följande fall:

1. Beträffande invalidpension; om vid tillämpning av ovannämnda anvisningar liv- eller sjukförsäkring skulle förvägras.
2. Beträffande familjepension; om vid tillämpning av anvisningarna liv- eller sjukförsäkring skulle förvägras, eller om den i anvisningarna avsedda förhöjningsklassen är högre än 3.

Ovanstående direktiv skall i tillämpliga delar följas även i de pensionskassor och pensionsstiftelser, vilkas stadgar omfattar i APL avsedda registrerade tilläggsförmåner.